

Beslissing 2012-11 van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen (IGVM)

tegen

Metro

Met een brief van 26 januari 2012 dient de heer Michel Pasteel, directeur van het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen (IGVM), een klacht in tegen Metro. Aanleiding is een foto met onderschrift op de voorpagina van Metro op 12 januari 2012. Arnaud Dujardin, hoofdredacteur van Metro, antwoordt hierop met een mail van 13 februari 2012. Klager repliceert met een brief op 22 maart 2012.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek is op 26 april 2012 bijeengekomen om het dossier te bespreken. Beide partijen hebben afgezien van een hoorzitting.

DE FEITEN

Op 12 januari 2012 publiceert Metro naar aanleiding van de opening van het Autosalon van Brussel op zijn voorpagina een foto waarop een aantal ‘hostesses’ te zien zijn. Het onderschrift luidt: “Autosalon en pitspoezen, het blijft een onvermijdelijke combinatie. Zes dames zijn hun verleidelijke zelf terwijl ze een automerk aanprijzen”.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Volgens klager zijn het artikel en de foto in Metro seksistisch en heeft Metro een inbreuk gepleegd op art. 27 van de Code. Door de foto in combinatie met het onderschrift creëert men een sfeer waarbij vrouwen tot object herleid worden, op hetzelfde niveau als de commerciële producten die worden weergegeven in het artikel. Dergelijke beeldvorming tast de waardigheid van de vrouw aan. Door het creëren van deze seksistische sfeer en door het weergeven van de vrouw als consumptieartikel en lustobject, daarenboven in een professioneel kader, worden niet alleen de vooroordelen ten aanzien van de vrouw als ongelijke, onvolwaardige collega en persoon versterkt, maar wordt ook aangezet, opgeroepen en opgedragen om haar zo te behandelen en te beschouwen.

In zijn antwoord zegt Metro dat het zich nooit heeft willen bezondigen aan genderdiscriminatie, onder welke vorm dan ook, noch stereotypen of clichés heeft willen gebruiken waarbij de vrouw in een bepaalde rol zou worden geduwd. Indien de gebruikte tekst en foto's de leden van het IGVM mogelijk hebben gechoqueerd, wil de redactie zich daarvoor excuseren.

Wat de fotokeuze betreft wijst Metro erop dat het gaat om een persfoto van Belga waarmee de feiten worden getoond en de ‘traditionele’ sfeer van het autosalon wordt weergegeven, zonder enige discriminerende gedachte in het achterhoofd. Net als heel wat andere collega's denkt Metro dat het zijn taak is om de feiten te tonen, niet om ze te censureren.

Het onderschrift beschrijft alleen wat er op de foto te zien is en kondigt het evenement aan. Het heeft bewust een licht ironische ondertoon om afstand te nemen van het gebeuren, net door te wijzen op deze al te eenvoudige associatie vrouwen/automerken. Wat de term 'pitspoezen' betreft wijst Metro erop dat dit geen pejoratief woord is maar volgens Van Dale betekent: "een mooie, jonge vrouw die zich in de buurt van de pits ophoudt en bij het wereldje van de autocoureurs behoort". De hostesses in kwestie waren ook gekleed als pitspoezen. Tenslotte wijst Metro erop dat tal van andere kranten die verslag uitbrachten van de opening van het autosalon, gelijkaardige foto's hebben gepubliceerd.

BESLISSING

De Raad begrijpt dat het IGVM zich vanuit zijn opdracht stoort aan de stereotiepe en seksistische manier waarop vrouwen bij dit soort evenementen worden gebruikt om producten, in dit geval auto's, aan te prijzen.

Wat de grond van de zaak betreft, meent de Raad echter dat het de opdracht is van de pers om feiten te tonen. Metro heeft alleen maar bericht over een fenomeen dat zich nu eenmaal elk jaar opnieuw afspeelt op evenementen zoals het autosalon. De media zijn niet verplicht om hierover te berichten, maar het is op zich geen beroepsethische fout als ze dat wél doen.

De Raad is verder van oordeel dat de manier waarop Metro hierover heeft bericht – met een persfoto en een kort feitelijk onderschrift, dat inderdaad op licht ironische wijze vragen stelt bij dit fenomeen – niet van die aard is dat dit de stereotypering of de seksistische beeldvorming versterkt of bijdraagt tot discriminatie op grond van geslacht. Ook het gebruik van de term 'pitspoezen' in deze context kan niet als een inbreuk op art. 27 worden bestempeld.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 10 mei 2012